

Feskt, feitt og føroyskt

Sum nakað nýtt hevði Jazz-festivalurin í ár valt at sýna fram, hvat hendir í føroyskum tónleiki í dag. Misjavn var hvussu hesi ungu tónlistafólkini komu frá uppgávuni, men felags fyri tey øll var, at tey vístu okkum, at ljós er fyri framman um arbeiðt verður miðvíst

THEODOR E. D. OLSEN

Tann 14. oktober 1492 trein Kolumbus gamli á land vestan hav, og hildið varð, at hann hevði funnið nýtt land, hóast hann sum kunnugt ikki var fyrstur á staðnum. Nakrar øldir seinnu komu menn av somu leiðum á Mánan, og sögu seg vera fyrstar - hvussu teir enn mundu vita tað. At kalla somu hugsanir komu til mín tónleikaliga, tá eg leygar-kvöldið 18. oktober trein inn í konsertsalin í Norður-landahúsinum.

Ógranskað øki

Her var áhoyrarin nevnliga boðin inn á eitt næstan ógranskað øki. Inn at lurtu eftir nýggjum, føroyskum eksperimenterandi tónleiki - ungum tónleikarum, ið ferðast í somu tónleiksløgum sum aðrir høvdu gjørt undan teimum, men eins og Kolumbus settu síni serligu eyðkenni á. Hesaferð tó av tí góða. Felags fyri hesar ekspeditiónir var kortini, at tað var avmarkað tal av fólki, ið trúði, hvørt úrslit kundu røkast við hesum ferðum. Tað var ikki útselt hetta festivalkvöldið.

Deep End

Fyrst á pallinum var tann ungi bólkurin Deep End. Ein bólkur, ið hevur ment seg sera nógv í seinastuni - kendi teir annars bert frá tí fyrru Rock í Føroyum fløguni, men hoyrði teir fyrri stuttum spæla gamlar jazz-klassikarar, og gjørdi hetta, at minar vónir og væntanir til framfærsluna kvinkaðust nokur stig uppfeitt.

Og lat meg siga tað beinanvegin: eg bleiv ikki

vónbrotin, hóast nógv av tilfarinum var heimgjørt. Gaman í stendur tónasmiðið hjá so ungum tónleikarum ikki rættliga mátt við aðurnevndu evergreens, men saman við speligleðini og teimum jazzutu akkordunum, ið kryddaðu tann annars eitt sindur rokkkenda tónleikin, gloymdi eg hugtakin tíðina. Ikki tí, sambandið við áhoyrararnar kundi verið betri. Um hetta var smædni hjá ungum tónleikarum, ið eru óroyndir á palli, ella ein roynd at skapa ein coolan stíl, skal ikki verða gitt her.

Vit vilja hava meira

Men fyrst og fremst gav hetta positivar vónir fyri føroyskar tónleik. At so ungir tónleikarar duga og hætta sær at fara í holt við slíkan tónleik og ikki lata seg stýra av teimum kommersiellu marknaðarkreftunum, ið dansistøðini kunnu vera, er gleðiligt.

Ráðini og bønir hiðani til Deep End skal vera: haldið endiliga áfram og brúkið tær talentirnar, tit hava víst, tykkum er lutad, og latið tað ikki ganga ov long tíð, aðrenn vit hoyra aftur frá tykkum.

Øssur

Eftir at Deep End hevði spælt eitt eykalag, sum áhoyrararnir høvdu kravt, átti ein av aldursforsetunum hetta kvöldið, Øssur Johannesen, tær. Tey, sum hava hoyrt fløguna hjá honum, ið kom út í fjør, vita, at hetta er serligur og eksperimenterandi tónleikur. Øssur nýtir eittans ljóðfari, nevnliga el-bassin, men sum hjálpartól hevði tað eina ølfloksu. Við hesari

sleit hann ein strong, men eftir hetta koyrdi tað bara. Stundum dramatiskt og spennandi, viðhvørt melodíøst og hugsunarsamt.

Óv nakið

At hann er kvikur, vísti hann meira enn eina ferð, men her kundi ein ynskt sær, at ljósið spældi við - tað kann eisini blíva ov bert, hóast Øssur sjálvur sigur, at honum dámar tað nakna. Fyri fleiri bleiv tað tó ov langdrigið at sita og lurtu eftir einum einsamallum el-bassi so leingi, og forhøllin fyltist skjótt við fólki, ið hvíldu oyrni eina løtu, aðrenn tey fóru inn aftur.

Skal upplivast

At ummæla slíkan instrumentalan tónleik er sera torført. Hetta er jú instrumentalt, og sum Kierkegaard sigur, tekur tónleikurin við, har orðini enda. Heldur ber til at umrøða framfærsluna, men sum við so nógvum øðrum skal Øssur upplivast.

Fittir heavy-dreingir í slípsi

Hatespeech var næsti bólkurin á skránni og vóru teir bæði góðir og heldur ikki ov drúgvur. Frá at hava framfært í berum yvirkroppi vóru teir penu dreingirnir nú farnir í jakkasett. Jú teir duga altíð at taka fólki á bóli og vísir hetta bara hvussu torført tað er at flokka Hatespeech ella beinleiðis seta teir í bás.

Víst spæla teir heavy, men margbroyttir eru teir sum fáur, og var konsertin hetta kvöldið eisini á rímliga høgum støði, og í stóðum betri enn framfærslan í Prix Føroyar finaluni. Tamarhaldið á ljóðinum var munandi batnað og somuleiðis samanspælið.

Hatespeech sum útflutningsværa?

Annars frættist at videoupptøka var gjørd av framfærsluni, og at ætlanin er at royna at fáa fótifesti á Roskilde-festivalinum. Til hetta kunnu vit bara siga, at fingrarir hjá okkum eru krossaðir.

Sangleikurin enn einaferð

Endabresturin á festivalinum í ár skuldu vera lógini og dansurin úr sangleikinum Skeyk, sum jú var útseldur hvørja ferð, hann varð framfærður í vár, og onkur grami seg tá um, at hann ikki fekk møguleika at uppliva verkið. Hetta var Skeyk utan søgugongd, og

tí var neyðugt við frásøgumanni og hesum kom Jákup Magnussen sum altíð væl frá.

Men hóast gravgangin vár eftir Skeykategongumerkjum var salurin hesaferð kortini ikki fullsettur, hóast søgan visir, at tað júst eru lógini, ið eru tað berandi í slíkum leikum. Eitt nú vera lógini úr West Side Story spæld hvønn tann einasta dag um allan knóttin, hóast næstan hálv öld er runnin síðani, hann varð framfærður fyrstu ferð. Eisini fær ein musical-komponistur stórri ráðarum og spennivídd - hann er ikki noyddur at skapa eitt einstakt hitt, ið skal vara 3 minuttir, men skapar eina heild.

Óv illa vant

Men hóast lógini í Skeyk sum kunnugt eru góð - m.a. fingur tey innivist á „Fimtan teimum bestu“ eina tíð - funnu tey ongantíð nakað West Side Story-støði leygarkvöldið. Tað hoyrdist tyðiliga, at venjingin hjá kórnum hevði verið skundað í gjøgnum og formurin frá apríl, ið rættliga hevði forkelað okkum nú krevjandi og nipnu áhoyrarar, ongantíð var bygdur upp-aftur.

Ikki at Kim'sa at

Í fyrstuni haltaði hjá okkum einstøkum solisti, men heildin batnaði beinanvegin og enn einaferð var tað Lena Andersen, ið vísti veg. Men sum sangari átti Kim Hansen munin, og enn einaferð megnaði hann at hugtaka við sínum sang og skriggi.

Tann sangurin, ið man vera best kendur millum manna, lagið „Tú“ var sum kunnugt sungið av Eyðuni Nolsøe í vár. Hesaferð var

Eisini dansararnir vóru við hesaferð í Skeyk

tað tó ein annar klaksvík-ingur, Karl Martin Samuelsen, ið sang, og kom hann sum „tulkur“ rættiliga væl frá uppgávuni.

Tey ungu

Men eisini teir ungu solistararnir vístu dygd. Brólið hjá Róki Jakobsen í sanginum „Leita“ hevði fingið nógvur tungmálmsangarar at grønkaft av øvund, og sum sjónleikarar vístu Anna Kristin Bæk og Annfinnur H. Jacobsen dygd. Ikki minst í „Nakað Lort“ oysti Annfinnur kenslurnar oman yvir áskoðararnar - bert spell, at mikrofónnýtslan kiksaði í øllum hesum aggressivitetinum.

Topptónleikarar

Tað vórutó tónleikararnir ið bóru Skeyk hetta kvöldið, og ikki minst fylti Ólavur Øster væl upp í ljóðmyndini og gjørdi hana enn meira fjølbroytta.

Men sum heild var hetta ikki eitt nóg gott punktum fyri Jazzfestivalin í ár. Kórsangararnir vóru bært út sagt ov illa fyrirreikaðir og uppsettir at veita gestunum, ið høvdu gildið 100 krónur fyri atgongumerkið eina góða framfærslu, hóast „Okkara land“ sat væl og kanska verður at finna í Føroya Fólks um nokur ár. Her var cykanummarið uppiborið, og tað kundi eingin annar enn Kim givið okkum betri.

Men nýttkomna Skeyk-fløgan - hon er góð...

Myndir:

Jens Kristian Vang

Anna Kristin Bæk og Karl Martin Samuelsen, ið bara kláraðu seg heilt væl